

CATALUNYA SOCIAL

Any IX. Núm. 414

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

18 de maig 1929

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

**APARTAT 1038
TELÉF. 17605**

Catòlics cal treballar!

França ha arribat un xic tard al món de les assegurances socials; però hi ha arribat d'una manera plena i completa. Una llei de 5 d'abril de 1928 ha estat promulgada sobre aquesta matèria, i en ella va inclosa la regulació per part de l'Estat dels segurs de malaltia, maternitat, invalidesa, vellesa, mort i fins un començ d'assegurança d'atur forçós. I un reglament de 30 de març del corrent any ha vingut a desenrotllar el contingut de la llei de manera extensíssima i ben assenyada. Un dia o altre ens ocuparem d'aquest Codi de les assegurances en aquestes columnes.

La matèria dels segurs socials feia temps que preocupava els nostres germans francesos. El Comitè d'Estudis Socials, creat per la Setmana Social de Nancy, el mes de juliol de 1927 ja estudiava aquest tema. La Federació Nacional Catòlica, presidida pel general Castelnau i constituïda per més de tres milions d'associats, havia també portat el tema de les assegurances socials a la seva assemblea general de 1927. I així podríem anar assenyalant fets interessants en referència a l'establiment de les assegurances.

No cal dir, doncs, la llei de 5 d'abril de 1928, amb quina joia fou acollida pels nostres germans de França! I la joia es manifestà de manera ben esplèndida mitjançant l'acció i el treball quotidià, fins al punt que la campanya en pro de les assegurances socials portada a cap pels catòlics francesos, no ha estat superada per cap altre partit ni cap altra agrupació de la veïna República.

Cal tenir en compte que la llei estableix l'organització d'assegurances a base de Caixes primàries i departamentals: i que els organismes administradors d'aquestes Caixes deriven del sufragi entre mutualitats de cert nombre d'associats. I és cosa remarcable l'activitat desplegada pels catòlics en la creació de mutualitats amb el fi d'ajustar-se a la nova llei i així tenir accés i fins la direcció de les noves Caixes, que són els perns de tota l'organització de les assegurances socials. Amb dir que més de setanta mutualitats catòliques, ajustades al novell tipus exigit per la llei de 5 d'abril, han estat creades en poc temps, ja diem prou perquè es tingui idea de l'activitat prodigiosa dels catòlics francesos.

Però qui hagi seguit pas a pas el procés per arribar a la creació d'aquestes setanta mutualitats, podrà formar-se una idea del treball enorme que això significa. La Federació Nacional Catòlica prengué l'obra com a seva; un nombre incalculable de reunions, acords, circulars, assemblees, etcètera en foren la immediata conseqüència. Els Cardenals de França i els Arquebisbes han publicat pastorals d'encoratjament i fins d'estudi erudit de la nova llei i de la tasca de justícia que representa. Els Bisbes tots (podríem potser dir que no hi ha excepcions) s'han apressat a dirigir la seva veu als diocesans i, sobretot, han pres amb interès excepcional la tasca de portar a cap les ordres que de la Confederació Nacional anaven arribant, adreçades al millor èxit de la campanya, fins a veure florir dins la seva diòcesi la Mutualitat corresponent. I així és com avui, a França, l'obra dels segurs obrers quasi bé és obra dels catòlics, i així és com aquests han mostrat un cop més el seu esperit social en pro de les classes humils i de la justícia dins la societat.

En canvi, ¿com ha estat rebuda pels catòlics d'aquí l'obra del Retir Obrer, del Segur de Maternitat, etc.? Amb cap manifestació de simpatia, amb escassa estimació i, en general, amb una hostilitat verament escandalosa. Ni campanyes, ni manifestacions de simpatia, a la minça obra de justícia que el mateix significa; al contrari, resistència general (fins ara) per les classes conservadores als petits sacrificis que el Retir Obrer imposa, fins que la tasca ha arribat a ésser efectiva mitjançant les sancions i la inspecció. I, amb tot, cal recordar les paraules del Cardenal Maurin, Arquebisbe de Lyon, en la seva Carta a propòsit d'aquesta qüestió: "La major part dels homes, diu, es veuen obligats a cercar treball per a viure; i si la justícia estricta exigeix solament que els mateixos rebin l'equivalent al servei llur, l'equitat natural, la caritat, la sàbia organització professional i el bé comú reclamen que, en condicions normals, els treballadors sobris, honestos, puguin no solament guanyar el seu pa de cada dia, sinó trobar-se garantits contra la malaltia, la invalidesa, la vellesa". I això en nom de la Caritat, que és llei per als catòlics!

Què hi direm, catòlics d'aquestes terres?

PASQUA DE PENTECOSTÈS

Mentre els apòstols i deixebles amb la Verge Santíssima eren congregats perseverant en la pregària, el Senyor complí la promesa d'enviar l'Esperit Sant, qui davallà damunt ells en forma de llengües de foc.

El senyor rector del meu poble, al cel siga

II

Ara em dono compte que, tal com l'he presentat, Mossèn Jaume podria semblar a molts un home tot com un coixí de plomes i moll com la pasta del pa abans de coure's. I això que encara no he dit res de les seves relacions amb un gosset petit, petit i negre, ben negre, company seu inseparable tan bon punt l'amo traspassava enfora el portal de la rectoria. Si aquesta fos la vostra idea, jo us diria que l'heu ben errada.

Mossèn Jaume no tenia temps per a res que el pogués amollir. En cap temps de l'any el sol el trobava al llit; a ell, però, mai no li havia vagat de contemplar una sortida de sol. Ni que la vegés, pròpiament no la contemplava perquè el seu esperit estava molt lluny d'aquell espectacle. El xivarri dels ocells a la matinada era quelcom que l'alegrava d'una manera indefinida i no obstant les seves orelles no hi estaven presents per l'atenció i si alguna vegada somreia de les bromes i gràcies del seu gosset i li preguntàveu què era el que el feia riure podíeu constatar que allò havia estat una impressió directa de la qual no tenia consciència perquè ella, la consciència, qui sap on era en aquell moment. Altra feina tenia que parar esment en futeses d'aquella mena! Altres problemes més transcendents el preocupaven que cada dia de bon matí se li clavaven al cor com espines que tot el dia el turmentaven.

Pel que es sentia dir tot el neguit li venia de la seva estada matinal prop del Sagrari. Ei! jo m'ho penso pel que havia sentit dir a la tafanera de la Llúcia, la germana del senyor rector, que més d'una vegada l'havia espiat en aquella hora. No és que ella pròpiament fos una xafardera que descobrís les coses del senyor rector a tothom, no; però als que ella sabia que estimaven el seu germà els en parlava de vegades i els contava això i allò i el de més enllà.

Doncs diu que a Mossèn Jaume no se li enganxaven mai els llençols damunt i que poc més enllà de les cinc es sentia el grinyol de la porta de la seva cambra i les seves passes silencioses de quan baixava els divuit graons de l'escala. Eren tres tirades de sis graons cada una, fets els graons amb marcs d'alzina ja un bon xic gastats i rajoles sense envernissar, de quatre pams de cap a cap, un pam llarg d'alçada i un pam curt de petja. Per a pujar-la s'han de dar bones camallades i si no sou jove s'arriba a dalt amb les frontisses dels genolls adolorides. Posat a baix seguia un corredor llarg i ample que servia de magatzem de draperies i Sants, passava per la sagristia, entrava al creuer de l'església pel costat de l'evangelí i, travessant-la de tramuntana a migdia, es ficava a l'altar del Santíssim, posat al costat de l'epístola i s'agenollava a un reclinadori de fusta nua. Dos minuts més tard tocava un quart de sis el rellotge de la casa de la vila. Diu que al primer temps d'estar allí se'l veia una mica nerviós obrir un llibre de tant en tant i se'l sentia mocar-se i estossegar, però s'anava aquietant de mica en mica fins que, passat un quart, es quedava immòbil i encarcarat com una es-

tàtua. I diu que tan bon punt tocaven les sis ja s'alçava, tot mogut i neguitós, per a dir la Missa i no deixava aquest tarannà, que era el seu característic, en tot el sant dia.

Que les espines que el punxen tot el dia li vénen d'allà no m'ho ha pogut dir ningú. Són coses íntimes que en tot cas es suposen i algunes vegades s'endevinen. Mossèn Jaume mateix, que no és de cap manera un home retret, en les seves converses les ensenya bé prou les ferides que li couen. Sempre sortia amb coses com aquestes:

"Al carrer de Mitja Galta hi ha una casota que li tinc la vista a sobre. Es qüestió de fer marxar aquella gent. Ja trobaria motius d'empaperar-los i de fer intervenir el jutge de pau i l'alcalde i la guàrdia civil; jo, però, més s'estimaria fer-ho d'una altra manera, encara que els hagués de pagar un viatge pel carril d'una cinquantena de quilòmetres avall cap al mar.

"Al Nas-arrugat, al Fraret, al Valent i a mitja dotzena més de peces convé portar-los a la comunió pasqual. Només que el Fraret hi anés, que és el més baladrer, tots els altres seguirien. No són pas tan dolents com molts es creuen... més xerraires que altra cosa. Ja fa dies que me'ls faig trobadis per aquells camins i al Fraret el vaig ajudar a arrencar el carro de les roderes del camí fondo que porta a can Feliu.

"La Poneta de cal Bargalló va tenir una bessonada i cal veure la manera de pagar-li un didatge. Ella es desespera amb una criatura a cada braç i els pits eixuts.

"Pels nois hi ha un bon mestre, gràcies a Déu! Però la Marieta Surribes per a les noies... Ni és mestra, ni és res, ni pot, ni en sap. Que bé que hi anirien unes monges que ensenyessin i vetlessin malalts, si fos necessari. Ah! si jo tenia vuit mil duros per bastir un conventet modest!

"Això ha de matar aquest poble! Per a divertir-se, tot. Enguany tres orquestres per a la Festa Major. Les festes dels barris, en competència i sempre pujant de to. Els joves tots porten sabates i vestits de llana i les noies amb les orelles i les munyques i els dits plens d'or i plata. S'han fet obres a tots tres casinos, un pont a la riera, es crema petroli fins les nits que fa lluna i pagès hi ha que es juga als daus la meitat de la collita. I la parròquia feta un celler de tan rònega, convertit en nius de rates l'orgue que fa cinquanta anys va instal·lar Mossèn Fontanilles, rector i màrtir en aquest poble, per decorar l'altar del Santíssim, per fer la cúpula del creuer. El cementiri sense una capelleta.

"No tinc un clau i haig de gastar pel cap baix trenta mil duros en obres... Senyor, Senyor; d'on els haig de treure tants diners? D'allà on siguin els treurè: demanaré, importunaré, em faré malveure i si cal els robaré... si trobo una manera decent i honorada de robar..."

Aquests i altres per l'istil eren els neguits del rector del meu poble. No farà anys si no posa més calma.

JORDI ARNAU

La Judit d'En Josep M.ª de Sagarra

Tu gloria Jerusalem, tu laetitia Israel, tu honorificentia populi nostri.

Judith, XV, 10

Hem vindicat des d'aquestes planes a Maria, l'austera germana de Moisès, la venerable profetessa i capdancera d'un chor litúrgic, convertida per un *manager* de pel·lícules en un lúbrica ballarina cap de motí (1). Hem xiscat per la mossegada que amb dent vermella de llop clavà un insensat en les augustes persones de la Sagrada Família i en particular en la de Maria Santíssima, Divina Pastora d'ànimes i de pobles. Avui ens toca renovar aquesta ingrata i perillosa feina, expressant no sé si dir el dolor, la protesta o la nàusea, per la profanació de la figura d'una altra heroïna d'Israel, Judit, la casta i valerosa matrona, que l'empresari de *revues* del Paral·lel, autor de *Charivari* i dels *Cocktails del Nuevo* i poeta català Josep M.ª de Sagarra, representa com una dona de les que giravolten en aquell escenari escandalós, com una perduda.

L'autor d'*El comte Arnau* i de *Les pedres de Girona*, estrenà a Novetats, el dia 16 d'abril, un poema escènic que té per protagonista la llibertadora de Betúlia i del poble d'Israel, la que inspirada per Déu llevà la vida al general assiri Holofernes. I, creient-se en el dret que molts es prenen de fer servir la Sagrada Escripura com un rebost per saquejar, regira radicalment la veritat, el sentit de la història bíblica, i fa sortir una Judit que és, en lloc d'un vídua honesta i santa, una pecadora professional. A aquesta Judit mercenària els ancians de la ciutat l'obliguen a lliurar-se al cabdill enemic, i a degollar-lo per a redimir-se els pecats, i de tornada a Betúlia un cop complida la proesa, és perseguida pel poble i pels ancians, que la condemnen al foc per haver-se contaminat amb el contacte, fent-la sucumbir de por en mig de les malediccions dels compatriotes que se n'han servit i que l'han enganyada.

Ja fa temps que ens sembla escolat el vas de les indignacions. A cada nova sotragada talment com si a un hom se li exhaurissin les forces i hagués de dir: ara, ja no puc indignar-me més: un hom es sent acabat, passi el que passi. I cada quatre dies la vergassada d'un nou insult contra una altra cosa estimada, us revifa de dolor. I llavors hom no pot més, i corre per l'espetec de la nova fiblada, i deixa estar les qüestions pendents, i ha de sentir-se a voltes, per haver deixat aqueixes altres qüestions de moment preterides, la ironia dels qui no saben comprendre la seva indignació múltiple i simultània.

Per això davant d'un cas com aquest d'En Sagarra, coronant amb una injúria violenta contra la Sagrada Escripura una vida literària esqueixada, col·lateral amb la seva *capitis diminutio* com a home que és de negocis ficat en l'indesitjable ofici de *manager* d'espectacles sensuais; d'aquell Sagarra, envers el qual les protestes de tanta gent honrada conferida no aturen els homenatges de tota una generació literària, no puc més i tinc de deixar-ho tot, malgrat tenir altres polèmiques pendents, posant davant de l'altar de la veritat la meua ofrena modestíssima de reparació.

Tothom recorda el formós llibre de Judit, joiell

de l'Antic Testament. Tan bon punt com Ozias, príncep de Betúlia, qui seguint els consells del summe sacerdot Eliakim volia resistir l'invasor, es trobà amb el poble espantat que, esmorteït per la set, volia rendir-se als assetjants que li havien tallat l'aigua, i suplicà una treva de cinc dies per a esperar la misericòrdia del Senyor, la vídua Judit, dama il·lustre entre les de la ciutat assetjada, va enviar a buscar els ancians Cabri i Carmi, reptant a ells i a Ozias, per haver assenyalat un terme a la misericòrdia divina, i recaptant les oracions de tots per a portar a cap l'empresa que Déu li inspirava per a salvar el poble. La piadosa Judit es vestí de cilici, posà cendra sobre el seu cap i va implorar l'auxili diví en la fervorosa oració que omple el cap. IX del seu llibre. Després, trets el cilici i els atuells de vídua, es vestí amb riquíssima gala, s'enjoïà i perfumà, "afegint-li el Senyor nova bellesa, perquè aquesta compostura no provenia de lasciva passió sinó d'un fi sant" (2). Es presentà així abillada davant del cap de la host dels assiris, el terrible Holofernes, i parlant-li en paraules de doble sentit, inspirada de Déu, segons els comentaristes expliquen, guanyà amb la seva formosor i dignitat el seu cor i la seva confiança. Al quart dia el general volgué vèncer la fortitud de la dama israelita i la convidà a sopar. Prosseguint ella l'estratagema fingí que accediria, i animant a Holofernes amb santa astúcia el féu embriagar i dormir-se embriac. Posseïda sempre de la força i gràcia de Déu, prengué el propi alfanc del cabdill i li segà la testa. Ella i serventa fugiren, enduent-se dintre d'un sac la testa a Betúlia, on fou Judit rebuda amb entusiasme i veneració. Mostrant a tots el cap exsangüe del terrible enemic, els féu lloar Déu, qui havia degollat Holofernes per la mà d'una dona. Ozias li endregà una salutació misteriosa que segles després havia de repetir-se en boca d'un arcàngel a una nova princesa, llibertadora de la humanitat: "Beneïda ets del Senyor Déu Altíssim sobre totes les dones de la terra" (3) i seguí beneïnt Déu "perquè havia fet tan cèlebre el nom de Judit que no cessarien de publicar les seves lloances tots quants conservessin en els segles esdevenidors la memòria dels prodigis del Senyor". L'endemà, per consell de la matrona, en clarejar el matí, fingiren els jueus amb gran estrèpit una escomesa contra el camp enemic. Desvetllats els assiris corregueren a la tenda de llur general, i en trobar que era mort i degollat s'apoderà d'ells un terror insuperable, fugint esmaperdut l'exèrcit que el dia abans era invencible, abandonant el campament i un botí riquíssim en les mans dels fills d'Israel.

En saber aquesta gran victòria aconseguida per un favor assenyaladíssim de Jahwè, per mitjà de la seva serventa, havent quedat desfeta la host que Nabucodonosor havia tramès per a sotmetre el poble de Déu, Eliakim o Joakim va anar de Jerusalem a Betúlia, amb tots els seus ancians i senadors per a veure Judit, i tots plegats la beneïren amb aquella salutació fervorosa, tan plena de mística significació, que l'Església ha aplicat a la nova Judit de la llei de gràcia, Maria mare de Jesús, en la festa de la seva Concepció Immaculada: "Tu ets la glòria de Jerusalem, tu l'alegria d'Israel, tu l'honor de la nostra nació" (4).

Després d'això entonà la santa i coratjosa dama aquell esplèndid cant, acompanyada de cítares i címbals per tot el poble, cant d'acció de gràcies que rima amb el cant de victòria de Maria, germana de Moïses, en haver passat els israelites per miracle de Déu el Mar Roig que engolí el Faraó, i rima amb el *Magnificat* de Maria verge i plena de l'Esperit Sant en visitar Santa Elisabeth. Judit morí a cent cinc anys, plena de glòria i respectada, i el dia de la festa de la seva victòria era dia assenyalat entre els hebreus (5).

Juxtaposar a la història bíblica l'abominació concebuda per En Sagarra, i gosada presentar al nostre públic, és acostar a una imatge bellíssima i sagrada una odiosa i repugnant caricatura. La *Judit* creada pel *produceur* de *music-hall*, és una bruixa rancuniosa i sensual, de llengua i ànima embrutida, i tots els personatges compatricis seus: *Sara*, *Absalon* (?), *Jonàs* (?), *Baltasar* (?), *el Sant de Betúlia* (?) són vils i degradats fins al cinisme, o hipòcrites desvergonyits com el designat amb aquest últim nom, que no se sap a qui alludeix, tota vegada que els noms històrics d'Ozias, Aquíor, Cabri, Carmi i Eliakim no hi figuren. Tots ells sense excepció parlen un llenguatge estripat i barroer, saturat d'odi, de vici i desesperació, reflex autèntic del sentiments de lassitud avorrida i pessimista, característics del seu desgraciat autor.

"Per tu, Judit, que tens a les genives
l'oli amargant de les serpents més negres",

aquesta és una floreta que, per començar, tira un captaire a la veneranda matrona de noble nissaga, de la qual diu la Bíblia: "I tots tenien d'ella un grandíssim concepte; perquè era molt temerosa de Déu, ni hi havia qui parlés la més mínima paraula en disfavor seu" (6).

I a ella mateixa el poeta-empresari de *revues* li fa dir:

"En el cau de Judit no hi ha vergonya" (7)

i la patriota exemplar, l'heroïna d'Israel, així en boca d'En Sagarra canta:

"No un Holofernes no, cent Holofernes
m'agradaria veure com devoren
vostres palaus."

El diàleg entre Judit i Holofernes, col·loqui baix, vulgar, carnal i fastigós, és l'enraonar d'un valent de taverna amb una perdulària.

Però l'acumulació d'infàmes, la més grossa, és l'acte III, quan descriu el poble revoltat contra Judit, perseguint-la i condemnant-la a les flames. Paròdia irritant de la benedicció d'Eliakim a la heroïna de Judà: "Tu ets la glòria de Jerusalem, tu l'alegria d'Israel, tu l'honor del nostre poble", l'hipòcrita "sant de Betúlia" l'apostrofa dient-li:

"El teu cos és l'escàndol del meu poble
i la vergonya de les nostres galtes."

Sinó que abans de morir Judit increpa els seus perseguidors, i les paraules que endreça al "sant de Betúlia" bé serien moltíssim més justes aplicades a l'autor del poema, al propi Josep M.ª de Sagarra:

"...Holofernes
era més noble i més lleial que els homes
que amaguen la glaçada covardia
amb el mantell de sang de les calúmnies."

El poeta calumniador signa amb aquesta frase la seva pròpia sentència.

Perquè esperit de calúnnia, bava infernal de la deixada en les lletres contemporànies per l'autor de *La Pucelle*, nom maleït, qui ensenyà l'art de la poesia arqueològico-sacrílega, és l'esperit de qui presenta fent l'ofici de mala dona, i parlant i obrant com la més rebregada i perversa d'aquesta horrible professió, aquella castíssima matrona, en les virtuts del qual la Sagrada Escriptura insisteix en tanta de manera:

"Cenyida d'un cilici dejunava tots els dies de sa vida menys els dissabtes i novilunis i altres festivitats de la casa d'Israel" (8). "I tots tenien d'ella un grandíssim concepte", segons el verset que ja hem copiat més amunt. Eliakim la beneeix encara dient-li: "Perquè t'has portat amb varonil esforç i has tingut un cor constant; perquè has estimat la castedat i no has conegut altre baró que el teu difunt marit" (9). Afegint després l'historiador sagrat: "Judit va ésser molt celebrada a Betúlia i era la més esclairida de tot el poble d'Israel. Perquè al seu valor ajuntava la castedat; de manera que després de mort el seu marit Manassés no va conèixer altre baró en tota sa vida" (10).

La mala acció que el poema d'En Sagarra és pel seu fons i contingut, es redobla amb la vilesa revoltant de pensament i de paraula. La grandesa de la narració bíblica desapareix, desapareguda la veritat històrica. Ni a tragèdia simplement humana aspira, desproveïts com estan els personatges d'elevació i dignitat; despullats tots ells de religió, virtut i patriotisme, i enfonsada la protagonista en un safareig de llot, respirant per un cor negre de rancúnies i venjances, fruits de pecat i d'avorriments. No cal dir que li ha estat impossible al poeta emprar, per causa d'aquesta obsessió materialista, les dues magnífiques pàgines d'immens valor estètic a més de l'històric, que són l'oració fervent de Judit i el seu cant d'acció de gràcies, un dels més admirables de la Bíblia. I tot el seu verb és groller, innoble, carnal, monomaniac. Llengua de mossó d'escorxadador, de carnissera. No s'hi parla de la sang sinó del "greix" de les batalles. Fins un dels seus crítics addictes remarca aqueixa degradació de lèxic: "Aquell 'ventre' profusament escampat en el curs de l'obra, va estar a punt de produir una protesta."

A remarcar que algun diari conservador va comentar l'estrena del poema d'En Sagarra comparant el seu argument amb "la llegenda bíblica de Judit". El mateix diari no es ruboritzava de tolerar al seu crític una frase com aquesta: "*Per a defensar un personatge bíblic ens manquen els mateixos arguments que per a denigrar-lo.*" Si a mà dreta la Bíblia no té més valor que el d'una llegenda, i no se sap amb quins arguments pot defensar-se un personatge bíblic, quin serà el valor de la Bíblia a mà esquerra? D'aquestes vacil·lacions, que ja abunden massa, se'n desprenen reflexions amargues sobre quin és el preu de la Veritat, avui, per a molts.

La Veritat no és estimada, no és volguda, no és defensada. Que la Bíblia sigui història certa o bé llegenda, això no els importa. L'esteticisme, el dilettantisme, aquest mal de l'època, aquest reduir-ho tot

a valors estètics, a elements d'interès, de curiositat elegant, va extingint l'amor a la veritat. I per això la lluita per la veritat, el sacrifici per la veritat, són passions que no es comprenen avui dia.

R. RUCABADO

(1) Articles sobre el film *Els Deu Manaments*, de Cecil B. de Mille (1924).

(2) Judith, X, 4.

(3) XIII, 23.

(4) XV, 10. Aquest verset i l'anterior, XIII, 23: *Benedicta es tu a Domino Deo excelso prae omnibus mulieres super terram*, formen el Gradual de l'ofici de la Immaculada Concepció.

(5) XVI, 31.

(6) VIII, 8.

(7) Les citacions són tretes de l'edició de *La Mirada*.

(8) VIII, 5. 6.

(9) XV, 11.

(10) XVI, 25, 26.

COMENTARIS

Bombolles de sabó

Jo no sé pas si amb alguna altra ocasió una fulla setmanal que es diu o li diuen socialista s'ha ocupat de la meua humil persona; avui un amic meu me l'ha enviada; li agraeixo aquesta atenció, puix em sembla que si jo m'hagués vist obligat a comprar-la o a donar un sol pas per a llegir-la, encara estaria ignorant de l'honor que m'ha fet, en reproduir el paràgraf que li ha vingut a tomb d'un dels meus articles, i d'aplicar-me els títols de *reaccionari* i *sacerdot de la reacció més extremada*. Es estrany que a més d'això no m'hagin qualificat d'ultramontà, intolerant, sagristà i unes quantes coses més que es troben en el caixó de les redaccions dels periòdics anticatòlics. He de constatar que els dos *ecos* no m'han molestat gens ni mica. Un enginy migrat s'arrapa allà on pot, i si tirant pedretes a la meua teulada aquests nois es diverteixen, què hi farem! Segurament la propera temporada d'estiu faran un viatge de turisme amb el *Monte Cervantes* o el *Cap Polonio* i llavors ens deixaran tranquils per parlar-nos de les excel·lències del règim soviètic.

Sentim moltíssim no disposar de més temps per a dedicar mitja horeta cada setmana al periòdic alludit. Aquesta gent tan avençada d'idees beuen de vegades en unes fonts que no poden ésser més... més... oficiosos. Recordo que en una crònica de Mèxic, per atacar naturalment la Religió Catòlica, el periodista es recalcava amb el que deia l'atestat del cap de la policia. Es veu que en aquelles terres aquest cos té el do de la infal·libilitat.

Però tornem als *ecos* de referència. Pel que es dedueix del primer, sembla que els ha molestat principalment un article meu, publicat a *La Veu de l'Empordà*, i en el qual comentava l'èxit (?) de la darrera obra teatral d'En Sagarra. Es llàstima que no dispossem d'espai suficient per reproduir íntegre l'article; de totes maneres, perquè el lector en tingui una idea, copiaré els paràgrafs més principals i amb tota seguretat els més enèrgics:

"A més, ell (l'autor) no vol estar-se de dir coses gruixudes o de mal gust. Ha de fer de criatura malparlada. A què respon aquell excés de "ventres" d'un cap a l'altre de l'obra? A què, certs conceptes baixos i llardosos? La protesta del públic en el tercer acte, diu prou que es va fatigant de certes toleràncies."

"L'anomenar porqueries pel seu nom vulgar no és

cap cosa de l'altre món. Tot el més, demostra mancar dels recursos del literat, que ha de saber, tant com dir, suggerir, o una manca de bon gust lamentable."

"Al tercer acte una part d'espectadors de platea i populars, protestà d'una manera ben clara."

Hem de reconèixer que aquestes ratlles són una mica fortes, però dóna la casualitat (com ja advertíem en la resta de l'article) que no són pas meves ni de cap home de dreta; aquests paràgrafs es publicaren a *La Nau* i formaven part de la crítica que va dedicar Ambrosi Carrion a l'estrena de *Judit*.

Davant d'això, renuncio noblement a l'honor de reaccionari. Ho sento, però en aquest cas no vull guarnir-me amb plomes d'altri.

* * *

Eco número dos, pel que a la meua humil ploma fa referència.

El periòdic socialista surt a la palestra en defensa de *La Nau* i després de començar amb uns mots despectius i unes frases de caixó, com el cavaller de la Trista Figura, dóna consells a l'esmentat diari de la nit.

Es que el senyor Rovira i Virgili no és prou gran per a necessitar l'ajuda i les reflexions d'uns nois que no fa potser un any li n'havien dit de seques i de verdes? Ara que si aquesta intromissió és per oblidar antigues rancúnies, nosaltres després de tot no hi tenim res a dir, puix a fi de comptes el periòdic socialista només fa que tirar aigua al nostre molí.

* * *

Després d'aquest esplai, que em permetin els lectors i els redactors del periòdic socialista unes paraules de comiat.

Suposo que aquests atacs no seran els últims, però com que ja comptem que en la palestra de la nostra ideologia no tot són flors i violes i no ens plau emprar certes armes a les quals són molt aficionats els del camp contrari, faré per manera d'abstenir-me de recollir el que per ells són insults. Potser moltes vegades, ni els llegiria i, a més, l'iniciar polèmiques estèrils, hem de convenir que són ganes de perdre el temps.

JOAN BAGUENY

Del món del treball

Els Comitès paritaris

Tot quant es relaciona amb aquests organismes del treball té una importància excepcional.

El ministre del Treball així també ho reconeix dedicant-los especial atenció.

En l'últim discurs que pronuncià al Círcol Mercantil, de Madrid, va fer algunes declaracions que cal recollir i que assenyalen en el senyor Aunós noves maneres de considerar aquests organismes, de funcionament tan donat a les intromissions abusives i a les decisions perilloses.

El senyor Aunós amb mol d'encert no solament no ha autoritzat les actuacions dels C. P. que assenyalen l'exercici d'importants facultats, sinó que ha declarat, entre altres coses, que els C. P. no poden fer contractes, ni convertir-se en Comitès de fàbrica" (de filiació netament socialista), ni ficar-se en les relacions tècniques d'obriers i patrons, com acaba de passar en el cas concret de *La Región*, d'Oviedo.

Pel camí que han pres alguns C. P., repetim que prompte faríem cap a l'anarquia en el món del treball.

En ço que sens dubte va desencaminat el senyor Aunós és en atribuir als C. P. una funció judicial, per minsa i limitada que sigui.

Ratificació de tres Tractats

El Consell del Treball ha proposat al Govern la ratificació dels tres projectes de Conveni aprovats per Espanya en la conferència internacional de 1921, però pendents de ratificació.

El primer es refereix a l'edat d'admissió al treball agrícola. En aquest conveni es disposa que els nois menors de 14 anys no puguin ésser emprats ni treballar en empreses agrícoles públiques o privades, sinó fora de les hores assenyalades per a l'ensenyament escolar, de manera que permeti emprar els nois en treballs agrícoles lleugers, especialment de recol·lecció.

El segon conveni tracta del dret d'associació i coalició dels obrers espanyols i proposa que s'asseguri a totes les persones ocupades en l'agricultura els mateixos drets que als treballadors de les indústries.

El tercer conveni es refereix a l'extensió als obrers agrícoles del dret d'indemnització quan siguin víctimes d'accidents ocorreguts en el treball o amb ocasió de treball.

Quant al primer s'han de dictar disposicions que assegurin l'efectivitat de l'ensenyament escolar. Pel que fa al segon, a Espanya no existeix ni ha existit mai cap disposició que diferenciï els obrers agrícoles dels industrials en matèria d'exposició. Quant al tercer, com que es troba en estudi l'extensió de la llei d'accidents del treball a l'agricultura pot ésser ratificat en el moment de fer-se efectiva aquesta extensió.

En favor dels carregadors

En la Conferència que el mes vinent ha de celebrar a Ginebra l'Oficina Internacional del Treball es tractarà a fons, per a la seva definitiva resolució la interessant proposició del nostre distingit company d'acció social En Miquel Sastre referent a la limita-

ció racional dels pesos en els fardells que els obrers carregadors o descarregadors en molls, estacions, magatzems, etc., tenen de transportar personalment. Veritablement és abusiu el que ara passa en aquest extensíssim ram del treball.

Aquesta cristiana proposició ha passat per força-des i imprevistes dilacions des de l'any 1921 quan la presentà el senyor Sastre a la Secció Espanyola de la Protecció legal dels Treballadors de caràcter internacional.

Sobre arrendament de finques rústiques

S'ha tramès a l'Assemblea Nacional per al seu examen un important projecte de regulació sobre aquesta delicada matèria en el qual es tracta de coordinar i harmonitzar els drets dels arrendadors i arrendataris i tots junts amb les disposicions legals vigents que els afecten. No és pas cosa fàcil.

El projecte consta de 17 bases. Sembla que es fixa substancialment un termini mínim de sis anys prorrogable per altres sis a voluntat dels arrendataris. Es tracta de les millores que s'introdueixin a les finques pels arrendataris, i es distingeixen entre les millores útils i les necessàries, essent aquelles les que sense ésser precises beneficien el preu declarant-se en cada cas a qui ha de pertànyer.

Notícies curtes

Totes les entitats obreres catòliques es disposen a commemorar el 38 aniversari de la publicació de la *Rerum novarum*.

—Mussolini està fundant l'Institut Italià d'Obrers Invàlids.

—Millora el conflicte de les filatures a Bombay, reprement-se el treball a moltes fàbriques.

—Les Companyies australianes de ferrocarrils notifiquen als seus empleats que el dia 25 augmentaran la jornada en totes les línies, que és ara de vuit hores.

—A França continua la vaga d'inscrits marítims suspenent el viatge alguns vapors a Saint Nazaire.

—El govern d'Austràlia es nega a protegir els obrers del ram de la fusta que fa mesos vaguen.

—Els Soviets s'han vist precisats a reprimir fortament el sabotatge a tota Rússia.

—El govern mexicà prohibeix la immigració.

—En alguns centres obrers alemanys els comunistes organitzen vagues de protesta per les derrotes sofertes per ells el primer de maig.

—Diuen d'Otawa que augmenta la immigració britànica i disminueix la general d'Europa.

—Els homenatges a la vellesa han pres gran volada a la regió aragonesa. A part del celebrat a Saragossa, que va ésser solemni, se'n registraren 110 més en altres tantes poblacions.

—A Valladolid ha tingut lloc l'Assemblea reglamentària de la Federació dels Sindicats catòlics agrícoles, presidida pel senyor Arquebisbe. La marxa de la poderosa entitat és franca i desembarassada. Les conclusions foren ben acollides pel delegat governatiu.

—Està a punt de fundar-se una Escola Agrícola a la Coruña, en la qual es procurarà la formació d'obriers agrícoles.

La poesia de Maragall

És amb aquestes paraules que l'escriptor i crític català, Josep M.ª Capdevila, ha encapçalat el volum primer de les obres completes de Joan Maragall.

Si bé hom coneixia i constatava de cada dia més i més l'accentuació i fermesa de la tasca del director d'*El Matí*, si bé li coneixíem moltes de les coses publicades adés en el llibre com a pròleg, com adés en la revista i periòdic, no havíem vist fins ara una personificació tan gran i maduresa del seu talent, com en la crítica que de la poesia de l'autor de *La Vaca cega* ha fet en el lloc dessús esmentat.

Dins les múltiples activitats en què d'uns anys ençà es mou En Capdevila, potser cap d'altra més encertada per a son temperament, que el de crític literari. Ja fa un temps que esguardem la seva producció. La gran preparació filosòfica li és una orientació en doctrina de crítica quan publicà aquelles notes d'estètica tomista a la *Miscel·lània Tomista*, l'any 1924, amb el títol de *Bellesa i Veritat*, precedides per un assaig de la creació artística, si ara mal no recordo, a l'*Anuari de Filosofia*, veiérem en ell un temperament amatent a recollir les més petites coses dins el camp de l'estètica i crítica, coses que a altres crítics i estaticistes els passen desapercibudes.

Tanmateix és llàstima, més pels qui coneixem a bastament el Tomisme, que el car Capdevila no pensés a ampliar un xic més aquelles notes esquemàtiques que allí escrivi. Per tal com si les amplià i les hi donà més colorit i forma com semblantment les aprofundí més i més en les dues conferències donades l'any següent i organitzades pel benemèrit *Foment d'Estudis* de Tarragona; pel meu estimat amic el canonge Vilatimó, cal fer constar que a escoltar l'autoritzada veu del director de *La Paraula Cristiana*, fórem comptadíssims i jo, gairebé en caràcter incidental i de retop en un petit sojorn a aquella ciutat.

I bé; veïam de reduir en poques ratlles, per bé que modestament, la tasca crítica que, del poeta Maragall, En Josep M.ª Capdevila ha dut a cap.

Maragall era un poeta doble. La seva poesia no, es circumscribia a allò que havia escrit, sinó que també tenia una poesia que en podem dir externa. D'aquí que la bellesa externa, la bellesa del món, era primer de tot. De la bellesa del món en pervenia l'art i abans que l'artista hom trobava l'home, a fi i al cap, una font de bellesa com altres coses de la natura.

Ara bé; la poesia per a ell consistia a dir les coses bellament. Fixem-nos en la seva estètica. Per a ell la poesia inspirada era aquella única que tenia el vertader ritme. Si en descobrir la bellesa hom sentia l'emoció, llavors aquesta semblantment esdevenia bella, puix que ens duia devés la bellesa. Això menava de dret a totes les arts, però aquella qui més interessava era la poesia. Per al poeta, la paraula era el mitjà rítmic amb el qual expressava la bellesa i la qual cosa era la poesia.

Una de les coses més encertades del crític que estic exposant, està en la tercera part del pròleg del llibre esmentat. Pocs fins avui havien dit que Maragall és a voltes fragmentari, un xic com a mosaic i que moltes de les seves poesies, una volta hom les ha acabat de llegir, fan l'efecte d'incompletes i fragmentàries. Capdevila, per això, fa bé d'aduir el

següent testimoni del mateix poeta; el qual testimoni atge ens advera bé el per què de la poesia incompleta que adés he insinuat: "Procedeixo per intuïcions ràpides — escrivia a Josep Pijoan — així en el percebre com en el dir. D'un llibre me'n queden sols unes quantes pàgines lluminoses, d'un fenomen viu me'n queda una esgarripança, i tot el que així adquireixo em va corrent per dins al moment que amb una mena d'inspiració m'ho sento meu, i ho dono amb quatre frases encantades... i després ja no sabria què més dir-ne, perquè hi va tota la substància de la meua possessió."

Jo no sé trobar poesia més fragmentària, la qual altrament ens emmarca l'alt sentit i set de bellesa que hi havia en l'ànima de l'autor de *L'Església cremada*, que en la poesia retolada *Pirenenques*. La veig un xic torturada, incompleta amb el vers massa lliure, tanmateix imperdonable.

Maragall estimava més la musicalitat de la poesia que la forma externa o la grafia, damunt del paper. Per a ell la cosa interessant era que l'orella arribés a copsar dins l'enfilall de bellesa, una música. Si fa no fa l'escriptura no és res més que un mitjà per tal d'expressar la paraula viva. "La fonia de cada mot — diu Capdevila — no li cantava en ell isoladament; eren les frases enteres, i ja aleshores el vers, en ritme lliure i amb el ritme del sentiment i de la visió d'on provenia."

Heus aquí per què en acceptar el vers obeïa a una forma interna, la qual, per tal de donar-se a conèixer i heure existència, li era precis no sotmetre's a la llei del ritme. "Perquè si la paraula forta trenca el motllo — escrivia l'autor de *Nàusica* — val més que ella trenqui el motllo que nosaltres les paraules; així és com justament els motllos es van renovant amb el temps".

El nostre poeta, amb la poesia que volia, amava a ultrança la cançó popular. Amar la poesia en versos lliures era estimar les cançons que hom troba en boca de la gent del poble. Era precis que aquelles es diguessin tal com són sense necessitat de sotmetre-les a afegitons i tortures i guerres: "Així volia els versos i la poesia — diu el director d'*El Matí*. — L'escoltava ànima endins, si la sentia néixer en la visió, si veïa que el ritme de la visió se li tornava ritme de paraules. I retenia aleshores el vers intacte."

Llegint Homer i Goethe fou com capí la idea d'escriure *Nàusica*, el fons de la qual, si bé és grec, la forma és completament catalana. El paisatge, la mar, el bosc, el deix del llenguatge barceloní, se'n ressent tota l'obra de cap a peus. Dels personatges — diu Capdevila — no n'hi ha cap que usi llenguatge acadèmic.

Per altra part, el llegendari *Comte Arnau* fou una de les seves produccions més reeixides. En aquesta obra Maragall es mostra descrivint el mal i el sacrilegi i no fent estàries en cap lloc. Solament en resta límpida la seva ànima per a contemplar tota aquella desferra humana. Nietzsche, tal volta, hi té manta influència.

I la mort, el problema vital tan discutit, també el preocupa. El poeta volia que la mort fos una nova existència, una nova vida. Tanmateix, el sentit místic de la vida que s'acaba en la mort, l'arribà a pre-

ocupar talment, que poc abans de morir passà a dedicar-se a escriure mística. I tal volta, crec, que n'hauria reeixit. Ell, com a cristià, influenciat un xic pel panteisme de Spinoza i gràcies al seu temperament religiós, adorava Déu en les coses belles del món. Vet ací perquè volia que la mort no li estronqués i llevés la bellesa, puix que en ella havia d'esdevenir-se allò que personificà en breus paraules:

sia'm la mort una major naixença!

El nostre gran poeta terral estimava més la visió de la bellesa que el contingut doctrinal de l'obra. Temia — diu Capdevila — que les idees l'allunyessin, a ell com a l'artista, de la vida. I escrivint al seu amic Pijoan, li deia, entre altres coses: "Al revés de Plató, mai no he anat cercant la Bellesa, l'Amor a través de les coses belles o dels sers a qui he estimat, sinó que la cosa bella ha sigut per a mi la bellesa, la dona estimada ha sigut per a mi l'amor; de manera que quan aquella o altra cosa individual, viva, no l'he tinguda al davant, o quan una dona

estimada ha deixat d'ésser-ho, Bellesa i Amor han sigut idees sense eficàcia."

"De les realitats extreia les seves doctrines, però li desplaïa que aquestes mai volguessin governar la vida. Oblidava que a la vida hi ha moments febles (i per això, de més perill) i que els hem de regir amb doctrines admeses i examinades abans, ben vistes en els moments de llum vigorosa; que les doctrines han de sortir de la vida, i que també han de re-venir-hi" (Josep M.ª Capdevila, pròleg comentat). D'ací depenia, absolutament, el seu cristianisme, religiosament. Aquesta era la vida i aquesta és l'obra maragalliana.

He curat de resumir d'allò més acostades a la faisó de veure Maragall, les idees d'En Capdevila. Ara, per aquell qui vulgui conèixer més a bastament aqueixa robusta crítica que ell ha fet de l'obra maragalliana, no li toca altre remei que llegir el llarg pròleg que figura en el primer volum de les obres completes i els comentaris del qual, modestament, em guardo per un temps no molt llunyà.

JOSEP MIQUEL I MACAYA

Encara hi ha classes

Jo, com tothom, tinc amics i coneguts de totes menes; temerosos de Déu i de la seva Església, i *tolerants* que tot s'ho empassen o pretenen fer-ho passar.

Els *tolerants*, la fauna dels quals és la més nombrosa, de tot parlen i en tot entenen i sempre dogmatitzen, i tenen una pell de tant de gruix que el color no canvia, pell menys immutable que la seva consciència que a tot s'adapta, tant si és brut com net; el joc no els preocupa, la seva obsessió és que els surti bé. Aquesta és la seva finalitat.

Esmentaré algun exemple d'aquesta fauna un poc gosada. Tinc un conegut que li fa nosa Déu i, per lliurar-se d'aquest pesombre, el nega; però no cregueu que el negui així com així. Ho fa com els savis: agafa uns papers, es posa les ulleres, adopta una actitud seriosa, puja a una tribuna amb *pose* d'orador i diu que els Evangelis, capítol tal i versicle tal, afirmen que Jesucrist no va dir mai que fos Déu, i si llegiu aquells capítols de cita diuen el revés del que els fa dir aquell savi indocumentat, el qual es queda tan fresc i el seu públic ignorant resta embadalit de la ciència d'aquell super-home, i els analfabets no comproven si és o no veritat i queden convençuts i així fa un partit i crea un estat de consciència.

Un altre conegut afirma tot seriós que l'Església està plena de tiranies i de prohibicions perquè combat les passions *naturals*. Per passions naturals entén aquest savi la lascívia i les cobejances impures, i ve la fisiologia i diu que els castos i els continents són homes admirables, com afirma el Dr. Marañón. Diu aquest doctor que els homes més grans de la història i els de les grans gestes han estat castos; i aquell amics, que és metge, el nom de passió natural el substitueix per l'amor lliure, propi de la cràpula pagana i dels indignes seguidors del "rapte de les Sabines". La ciència veritat sols predica la castedat i la puresa de la carn.

Un altre conegut moteja l'Església d'intransigent en matèria pre-natal i diu que si el producte de concepció és perillós per a la vida de la mare deu aconsellar-se el buidament com aconsella la ciència. I la ciència i l'experiència estan d'acord que aquesta mida terapèutica no cura cap dona cardíaca ni tuberculosa, i en canvi qui això fa davant de Déu i de la societat adquireix una greu responsabilitat. La ciència d'aquest mateix segle llençarà llot i escarni a la medicina qui per curar les seves malalties practica els buidaments i les pràctiques anticoncepcionals.

Fa poc, en aquest mateix periòdic, criticava la labor d'un Congrés Eugènic Espanyol el qual el Govern es va veure precisat a suspendre per immoral. La ciència que critico no era ciència; eren les conclusions l'antesala del concubinat. Les carreres s'exerceixen per honorar Déu, fi del treball de l'home; si no és així esquinçeu els títols de la mateixa manera que els pontífexs de l'antiga llei esquinçaven llurs vestidures en trobar-se davant del Messias qui era el vertader Déu, la verdadera ciència per la qual es treballa.

Conec un senyor que diu facècies brutes i un dia en digué una davant meu i li vaig dir que aquesta mercaderia era avariada i ell em contestà que tothom en fa. Li vaig respondre que no era cert; aquest senyor de les facècies brutes bé deixa diners en negoci usurari i fa negocis bruts, fins ell ho és... però això és molt liberal. Aquests són uns quants exemplars als quals l'Església no interessa; tenen fet el pacte del liberalisme i de la mànega ampla.

Però tinc amics que temen Déu i que conforten la meua ànima, amics senzills que em fan la vida amable. Amics, preguem pels equivocats, puix desgraciadament encara hi ha classes, coneguts per al món i amics en Déu.

JOSEP ARAGONÈS
Metge de Lleida

L'èxode rural

Hem tingut ocasió de visitar el clos de l'Exposició Internacional de Barcelona. I ens ha fet l'efecte que farà a tot el qui per primer cop la visiti: l'efecte de cosa grandiosa, veritablement extraordinària. Palaus i jardins, reproduccions de tota mena d'edificis, fonts d'aigua i de llum, riqueses artístiques, senzillament, tot grandiosos.

Una veritable munió d'homes treballen encara en el seu recinte. Milers i milers d'obers manuals són allí empleats, i la tasca es porta a cap mitjançant veritables exèrcits de soldats del pic i de la pala. I en veure aquell seguit d'activitats allí esmerçades, i en dir-nos el nostre intelligent acompanyant que eren uns quaranta mil els obrers que encara hi resten, ens hem demanat tot seguit: I demà, aquests obrers vinguets de tots els indrets d'Espanya, què faran? on aniran a parar?

Perquè no hi ha cap dubte que d'aquests quaranta mil homes, almenys n'hi ha trenta cinc mil que han vingut del camp; i d'aquests, la majoria, hauran abandonat l'arada i la fanga per a venir aquí a cercar salaris més alts de vegades per a trobar feina, ja que l'èxode rural no és pas qüestió de salari més alt manta vegada, sinó de salari, senzillament; perquè al camp no n'hi ha; perquè en l'agricultura la feina és escassa...

Així, doncs, l'èxode del camp a la ciutat, aquesta transmigració agro-ciudadana continua, segueix sense interrupció. I d'aquí vénen aquestes ciutats tentaculars, amb el milió o milions d'habitants, amb escassetat d'estatges, amb vida cada cop més difícil, amb desigualtat manifesta i manta vegada revoltant entre les classes socials.

Com evitar-ho?

* * *

Comencem per dir que nosaltres que coneixem el camp per haver-hi viscut llargament, sabem que els pagesos nascuts en els seus indrets no l'abandonen generalment per gust.

S'ha dit i repetit allò de què el vici els atreu a ciutat; de què la vida més còmoda i més flonja dels ciutadans els sedueix... Un xic, potser sí; però un observador un xic atent a la realitat pot afirmar que en la majoria dels casos no és així; que si el pagès abandona el camp és perquè el camp no li dona el mitjà de vida; i que si la ciutat l'atreu és degut als múltiples mitjans de vida que ella li pot proporcionar.

Amb aquesta base el problema sembla, doncs, ben senzill de plantejar, no és cert? Amb dir que cal protegir el camp, que cal estimular els mitjans de vida en aquest, està dit tot. I així és, veritablement. Si el pagès, amb el seu esperit un xic estret, amb la seva manera de viure austera, es troba bé en el camp, no l'abandona. I quan ho fa, generalment ho fa amb llàgrimes als ulls i deixant-hi un bon xic de la seva ànima.

Fem, doncs, del camp un lloc de vida fàcil, de vida almenys, i l'èxode a la ciutat es contindrà automàticament.

Però del camp ningú no se'n recorda. Del camp surten veus llastimoses, demanant, pregant, però són veus isolades. En canvi, què tenen a veure aquestes

veus isolades amb les que deriven de les masses humanes imponents de les ciutats? En les ciutats es congrien els grans problemes socials d'avui, els que més amenacen la tranquil·litat social, els únics que fan témer als qui governen i als qui dins la vida social ocupen el primer lloc. I aquests són els atesos. Els del camp, en canvi, qui els ateny tal i com deuen, en mida de justícia, ésser atesos?

* * *

Els productes industrials troben protecció aranzelària; i no ens en queixem pas, ja que és ben lògic que la trobin. No pas així els productes agrícoles que manta vegada són deixats a la seva sort, i manta vegada són encara objecte de limitacions mitjançant taxes, prohibicions de sortida, etc., amb l'argument de què són productes de primera necessitat.

El diner corre abundantment per les ciutats. Bancs i entitats de tota mena el faciliten; ara, mitjançant les operacions corrents; ara, mitjançant protecció a l'exportació; ara, establint entitats de crèdit hipotecari, etc. Al camp, en canvi, quan el petit propietari no té diners sobrants de la collita anterior (i no els té quasi mai) ha de malvendre els seus productes o ha de pendre diners a compte de la propera collita, amb les condicions que són de suposar. El crèdit agrari no ha arribat encara a ésser institució normal i corrent entre nosaltres. De tant en tant es troba qualche institució que el practica; però poquíssimes i cercant infinitat de garanties que els pagesos difícilment poden donar.

Els camins rurals han d'ésser constantment arreglats pels propis pagesos o petits propietaris. A l'inrevés de les vies que condueixen a ciutat, en les quals s'esmercen milions i milions per a convertir-les en carreteres esplèndides on tot luxe creix.

Els sistemes d'irrigació, en un país com el nostre que veu córrer els rius cap a la mar, sense deixar benefici als camps, comencen tot just a ésser practcats. Però sempre a base del crèdit particular, sempre recarregant enormement la propietat; sempre a base d'estudis i càlculs, projectes i plans, que han de pagar els mateixos propietaris rurals, sense cap ajut de ningú i amb innombrables dificultats administratives per acabar-ho d'adobar!

Els llocs d'aprenentatge agrícola, de cultiu de cada especialitat, es troben situats a ciutat, quan n'hi ha. I per a enviar-hi els fills, el pagès ha de portar a cap sacrificis manta vegada impossibles; i quan el fill és a ciutat, va perdent l'agre de la vida rural, i fineix per no tornar-hi. No fóra més lògic l'ensenyament agrícola en les viles del nostre país, que no pas en les ciutats on no hi ha camps per a cultivar ni atmosfera de cap mena en qüestions agràries?

Finalment (i per a no citar res més) el problema dels estatges a ciutat és cada vegada més inquietant; i són milions i milions els que inútilment es destinen a resoldre'l. Es procura que els obrers de ciutat tinguin casa neta, higiènica i en certa manera còmoda. En canvi, no és cert que si als pobles rurals aquests estatges fossin, contribuirien a fer-hi agradosa la vida, constituint un estímul per no abandonar-los?

I així podríem dir de la manca d'electricitat en

els nostres camps; de les vies de comunicació, i de quasi bé tots els problemes que no tenim ni en vies de resoldre perquè molts d'ells comencen per no estar ni plantejats tan solament.

I cal que anem un xic de pressa en tots aquests

problemes, puix el retard podria portar conseqüències fatals per a la nostra riquesa i fins per a la nostra vida social de conjunt.

JOSEP M. GICH

La nostra manca de generositat

La característica dels nostres rics és la manca de generositat. Naturalment que existeixen excepcions, però en general no s'adonen que la riquesa és una responsabilitat. Quantes coses podrien fer-se, si els que han aconseguit amuntegar riqueses sabessin mostrar-se una mica més generosos!

En aquest aspecte el cristianisme no ha exercit encara gaire influència damunt el cor dels homes. La humanitat segueix adorant el vedell d'or. L'home ric és encara considerat com un home de mèrit i aquell que no posseeix riqueses, baldament excelleixi en les virtuts més difícils de practicar, no té cap valor social. Els poetes canten amb paraules càlides les excel·lències de madona Pobresa i àdhuc alguns rics s'enterneixen davant la llússor dels seus ulls i de la formosor del seu rostre, però no sabem que ningú vulgui desistir-se de llurs riqueses. Els que tenen diners alcen al seu entorn altes muralles perquè ningú no cobegi l'or que han aconseguit amuntegar.

No volem pas negar la llicitud de posseir les riqueses legítimament adquirides; però ¿no creieu que aquells que tenen constantment arran de llavis l'aigua cobejada de les riqueses, no haurien d'oblidar els dissortats que es moren de set? ¿Es possible que ens neguem a donar un poc de pa al captaire que tusta la nostra porta?

Si veritablement consideréssim que els pobres són germans nostres, ¿seríem tan egoistes de negar-los allò que ens demanen?

Quan un home porta al damunt la túnica esparacada de la pobresa, els amics s'allunyen d'ell. Les famílies indigents ens dirien el calvari que han de passar per aconseguir que algú els doni una almoïna. Considerem enutjosa la companyia dels pobres. Si veritablement fóssim deixebles de Crist, en un pobre veuríem un germà.

Si són tan nombrosos els que sofreixen és perquè en el nostre pit no brilla la flama de l'amor. No solament hem d'estimar els amics sinó també els enemics. Certament que és lícit i àdhuc necessari blasmar els que obren malament i s'aparten del camí dreturer, però no els hem de ferir mai amb l'arma del greuge. Si tracteu amb caritat l'adversari, aquest us respectarà. En compte d'esbrinar els pecats que porta damunt l'ànima el vostre germà, procureu conèixer els vostres defectes. No us perfeccionareu donant cops de mall damunt el cap dels que pequen, sinó dominant les vostres passions.

Si sou una mica observadors us adonareu que la joventut s'allunya de nosaltres. Gràcies a Déu, tenim un estol de joves espirituals i intel·ligents que ens segueix, però també són nombrosos els indiferents.

No hem pogut encara construir un gran casal que aixoplugui la joventut catòlica. A les nostres

entitats hi ha bones taules de cafè i bons billars, però a la biblioteca no trobareu sinó un petit nombre de llibres, la majoria dels quals no tenen cap interès.

Si els estrangers catòlics que ens visitin amb motiu de l'Exposició es proposen conèixer les nostres organitzacions, tindran un petit concepte de nosaltres. Les nostres entitats, parlem en general, són tan primitives que produeixen un efecte desolador. No tenim a la nostra ciutat una entitat catòlica que sigui digna d'ésser visitada pels estrangers. En canvi existeixen entitats sumptuoses, els socis de les quals no saben què fer per a passar l'estona. Els veureu darrera els vidres, aclofats damunt de flonjos seients, esguardant amb indiferència els vianants.

Els que creuen que l'home no ha de tenir altra preocupació que posseir un bon cotxe o un bon cavall, disposen de grans edificis; i aquells que farien grans coses si els rics fossin una mica més generosos, han de viure misèrrimament.

¿No creieu que la joventut catòlica hauria de posseir un gran edifici amb tots els avenços moderns? ¿No seria ja hora de destralejar els billars i les taules de cafè, i donar molta més importància a la cultura? Es comprèn que en els pobles rurals i en algunes barriades existeixin entitats una mica primitives, perquè és molt difícil sustreure's a la influència de l'ambient; però a la ciutat hauria d'existir una organització a l'altura de les circumstàncies.

Les entitats d'alguns pobles serveixen únicament perquè juguin aquells que mai no haurien de tenir un joc de cartes a les mans i perquè prenguin cafè la guardia civil i els carrabiners. Les consideren tan inofensives, que s'hi troben admirablement.

Ens fa molt de mal la creença equivocada que els catòlics constituïm una grossa majoria. Si vinguessin dies de persecució, llavors veuríem clarament els que es troben al nostre costat. Si ens donéssim compte que els enemics són nombrosos, treballaríem molt més del que treballem.

Els nostres adversaris van cada dia fundant nous periòdics, i en canvi la nostra gent no creu en el poder difusiu de la premsa. Si els demanau diners per a sostenir una revista o un diari, us diran que no poden ajudar-vos. Creuen que tots els problemes es poden solucionar amb la beneficència. Si els nostres adversaris es valen de la premsa per escampar llur ideari, ¿no creieu que per a defensar i propagar el nostre cal esgrimir la mateixa arma? ¿Si ells criden i nosaltres callem, com volem que ens segueixin aquells que tenen un concepte equivocat de nosaltres?

No tenim encara una editorial catòlica que posi a les mans de la joventut llibres ben orientats, de

veritable formació intel·lectual. Cada dia es publiquen llibres sense cap mena d'orientació. Es tradueixen obres d'autors sectaris, que fan un gran mal al poble, i es posterguen els escriptors creients que podrien portar a l'esperit dels joves una mica de claror.

No ens donem compte de la desorientació que regna avui en el nostre petit món literari. En aquests moments una editorial catòlica ben orientada, podria fer un bé immens.

No volem pas que es publiquin novel·les blanques, a les quals escau millor el nom de grises, sinó obres sòlides d'autors solvents. Tenim ja trasplantades al català les obres cabdals dels clàssics grecs i llatins, però no hem traduït encara les obres lluminoses dels grans filòsofs cristians.

Quin bé més gran ens farien les grans mentalitats que ha produït el cristianisme!

Per a publicar aquestes obres caldria disposar d'una casa editorial sòlidament constituïda. ¿On són els homes de posició social que pensin en aquestes coses? ¿Qui és capaç de donar una quantitat important perquè es puguin escampar arreu de la nostra terra les obres d'aquells escriptors que podrien sacsejar fortament la joventut?

Si no fem res per aturar l'obra desmoralitzadora que realitzen els nostres adversaris, cada dia seran més nombrosos els que s'allunyen del camí dreturer.

Si els enemics de la nostra espiritualitat troben diners per a publicar llibres que intoxicuen l'ànima de la joventut que es deixa fàcilment enlluernar pels escriptors brillants que diuen coses buides, ¿no en trobarem per a fer caure damunt el cor dels joves la bona llavor?

Si són tants els que segueixen camins tortuosos és perquè no fem res per apartar-los dels mals viaranyis. Mentre siguin tan avars els nostres rics és inútil que ens proposem fer grans coses.

Hi ha rics que creuen que ja fan prou deixant caure una moneda damunt la mà tremolosa d'un captaire.

Algun dia voldrem actuar i potser no hi serem a temps. Els nostres adversaris ens hauran pres la joventut. Cada jove que cau a l'abisme de l'error i de la concupiscència és un estel que s'apaga. Si cauen molts joves, el nostre cel esdevindrà trist com una nit emboirada d'hivern.

J. CIVERA I SORMANI

Oficina romànica

CONSULTES

Cons. 19. — Traduint el castellà *antepasados* trobem en les publicacions catalanes d'ara *avantpassats*. No fóra millor dir, com fa el poble, *els nostres passats*? — J. B.

Resp. — El prefixe *avant*, tan corrent en francès, era molt poc usat del parlar clàssic català. Només són trobadors *avandit* (segle XIII. "Doc. en vulgar". P. Pujol) i *avantbraç*, *avantguarda* (*Tirant lo Blanch*). Més freqüent era dir *davant*: *davant dit* (*Cròn. dels Comtes de Barcelona*, XXV, 17), *davantnador*, castellà *delantero*, *davantllit*, *davantguarda* o *davantera*. (Dic. Aguiló) i així podríem fer també *davantbraç*, *davantcor*, etc.

Avantpassats sí que no es troba en els clàssics, que deien senzillament *els nostres passats*, *els seus passats* (*Cròn. de Pere IV*, *Transformacions* de N'Alegre, Sor Isabel de Villena, Boades *Feyts d'armes de Catalunya*, p. 195). *Passats* és usat en el llenguatge popular de regions catalanes tan llunyanes com l'Empordà i la Ribera d'Ebre. I encara, com retreu molt bé el consultant, tenim com consagrat *els passats* en aquella coneguda corrandia popular, per expressar que qui no té ganes de treballar, sempre té una excusa o altra. Donem la variant registrada en el *Romancerillo*, *Catalán* de Milà i Fontanals:

"El dilluns per sos difunts,	la vella no fila.
El dimarts per <i>sos passats</i> ,	" "
El dimecres per collir nespres,	" "
El dijous ne té els dits tous, i	" "
El divendres té els dits tendres, i	" "
El dissabte, cuina i pasta, i	" "
El diumenge filaria, però no n'és dia."	

Passats, doncs, més curt i més català de tradició, té totes les preferències sobre el neologisme *avant-*

passats, que és un *antepasados* mal disfressat. En francès tenen *ancêtres*, o *aïeuls*, *aïeux*.

En canvi *ante*, com a prefixe, té tradició en el català clàssic. *Antecessor* contraposat a *successors* surt en la *Crònica dels Comtes de Barcelona* (XXV, 17, 25). *Antepassats* mateix l'usa Boades en els *Feyts d'armes*, p. 146. *Antany*, *antanyasses*, *antanyora* són paraules vives. I una munió de paraules erudites i tècniques comencen per *ante*. No tingui por, doncs, ningú de les paraules que comencen per *ante*, creient-les castellanismes.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU

LA SAGRADA BIBLIA EL NOU TESTAMENT

VOLUM I

Els Evangelis i Fets dels Apòstols

Ha sortit ja el primer volum de la SAGRADA BIBLIA que publica l'«Obra del Sant Evangeli» de FOMENT DE PIETAT

CONDICIONS DE VENDA

Edició de doble text: llatí i català . . .	8'50 Ptes.
Edició de text llatí sol.	6'— »
Edició de text català sol.	5'— »

Totes aquestes edicions van enquadrades amb finíssim pegamoid, imitació de xagrí. Enquadernacions més luxoses de distints preus.

Als catòlics barcelonins!

Aquest tot just nat admirable *Institut pro obrers sense feina* — estatjat en la Via Laietana, 54, dep. 410 —, ha publicat una Crida sota aquest títol que cal fer conèixer i cal llegir i fer llegir fervorosament. Diu així:

“En celebrar la festa dels Sants Patrons del nostre Institut, el gloriós Patriarca Sant Josep i l'invicte màrtir Sant Pancràs, ens dirigim als bons ciutadans i a tots els catòlics en general demanant-los llur cooperació a aquesta obra que creiem de gran i urgent necessitat per a Barcelona.

Tothom veu a venir el magne problema que es plantejarà a la Ciutat quan vagin minvant els treballs de l'Exposició. Es comptaran a mils els obrers sense feina; i és cosa sabuda que la manca de treball i del sou corresponent és el primer pas cap a la misèria de la família obrera; de la misèria vénen les malalties d'ordre físic i moral; i després a no tardar el malestar general de la Ciutat.

L'amo, el propietari, el comerciant, l'industrial, pot retirar-se i deixar el negoci en molts casos respectant-se els mitjans de vida que el salvin de la misèria. Mes són pocs els casos en què l'obrer pugui comptar amb aquestes reserves, i els reduïts estalvis que pugui tenir, s'esgoten després d'algunes setmanes sense treball. El qui sigui catòlic de veritat, davant d'aquest problema de caritat i de justícia social cristiana, pot arronçar les espatlles, i passar de llarg com el Levita de la paràbola del bon Samarità? El qui tingui amor a la Ciutat, pot desentendre's d'un estament social que es troba en circumstàncies crítiques per a viure? No veu el perill que la misèria, mala consellera, porti els desesperats a la revolta i a les utopies destructores?

Veus ací perquè uns quants catòlics, amics de Barcelona, convençuts de la necessitat d'atendre l'obrer en la contingència de l'atur forçós, han muntat de bell nou, amb l'aprovació de les Autoritats Eclesiàstica i Civil, un *Institut pro obrers sense feina* com organisme catòlic benèfic social, no en forma purament burocràtica, sinó d'acció contínua i protectora de la família obrera sense feina, el contacte de la qual s'estableix mitjançant les Delegacions Parroquials, essent fins al present, 28 les constituïdes i 226 els socis actius que treballen gratuïtament en l'actuació de l'Institut. Fa tot just tres mesos que aquest organisme funciona i en tan poc temps passen de dos mil els actes de protecció exercits; uns en la col·locació d'obers sense feina, altres en socors en metàl·lic o en espècie i alguns en ajudar-los per a tornar a llurs pobles, no trobant ací feina com esperaven.

Déu protegeix aquesta obra tota seva; és talment una prova de sa Divina Providència que es val de les bones persones per a exercir-la entre els necessitats.

CATOLICS BARCELONINS: No deixeu sols aquests quants homes de bona voluntat. Coopereu a l'Obra de l'Institut; si podeu feu-vos *Socis Fundadors* amb el donatiu de 2.500 ptes., com alguns ho han fet; si no podeu tant, feu-vos *Socis Protectors* amb una quota mensual mínima de 10 ptes., o almenys *Socis Actius*, si més no, de 2 ptes. mensuals.

Els qui viviu del treball podeu fer-vos *Socis Beneficiaris* amb la quota mínima de 0'50 ptes. mensuals, mereixent per aquest concepte la preferència de les gestions de l'Institut, en cas d'atur forçós.

No llenceu aquesta fulla sense omplir l'adjunt “Butlletí” amb la subscripció que permeti la vostra posició social. Així ho espera de vostres conviccions religioses i de vostra generositat.

LA JUNTA

Barcelona, maig de 1929.

(Amb permís de l'Autoritat Eclesiàstica.)”

Consell superior

Director: Excm. Sr. D. Enric Sagnier Villavecchia, Marquès de Sagnier.

Vocals: Rvd. Sr. D. Josep Puig Moliné, Rector de Sans; Sr. D. Josep Maria Boix Raspall.

Representants d'entitats afins: Sr. D. Ignasi de Llanza i de Montoliu, per la Junta Diocesana d'Acció Catòlica; Sr. D. Jaume Trabal i Martorell, pel Consell Particular de les Conferències de Sant Vicens de Paül; Sr. D. Josep Maria de Balanzó i Pons, per la Congregació de la Caritat Cristiana; Senyor D. Joan Montobbio Villavecchia, per l'Associació de Sant Rafael per a la protecció d'emigrants.

Individus de la Junta Directiva: Consiliari, Rvd. Dr. D. Joan Castellet Vinyals, Rector de Santa Madrona; President, Sr. D. Enric Gomis Cornet; Vice-President, Sr. D. Lluís G. M.ª Cascante Portabellà; Secretari, Sr. D. Josep Estil·les Recasens; Vice-Secretari, Sr. D. Alfred Maristany Casajuana; Tresorer, Sr. D. Francesc d'A. Surís Fontanals; Comptador, Sr. D. Josep Roca Santamaria; Vocals: Senyor D. Ramon de Gaztañondo Fonrodona i Senyor D. Joaquim Civera Sormani.

Secretari: Sr. D. Josep Estil·les Recasens.

No hem dubtat un moment a omplir aquestes planes per a difondre aquesta *Crida* i fer conèixer una entitat tan obrerista com cristiana.

La seva oportunitat no pot ésser major ni més necessària la seva actuació.

Catòlics barcelonins! Mostreu-vos generosos amb els pobres obrers sense feina, i pensem en les llars obreres sense pa!

Èspurnes

Després de 400 anys es celebrà una Missa a l'Abadia de Walley (Anglaterra), en ocasió que es dedicava una nova Església als màrtirs anglesos. Un fet, talment sembla especial i significatiu, és el que el nou Temple s'alça a prop mateix de les runes de l'antiga Abadia, que fou profanada en temps de la Reforma.

Vagin veient els incrèduls si n'hi ha o no de miracles en els temps presents, car, el fet que on la plebs descamisada enderrocava els temples dels catòlics, en transcórrer els anys, han desaparegut els profanadors, i Déu permet i anima els catòlics a alçar-ne de nous.

OPINIONS D'ALTRE

Copiem l'editorial que ha publicat *La Vanguardia* sota el títol *Barcelona està desperta*:

Nos han llamado la atención sobre un artículo aparecido en el *Diario Oficial de la Exposición*, artículo escrito en Marsella por un compatriota, el mes pasado, y contra el cual se han hecho públicas y enérgicas protestas. Hemos leído el artículo de referencia detenidamente y nos parece que lo importante no es su contenido, sino la resonancia que ha tenido en Barcelona. Las protestas son, por consiguiente, las que motivan este comentario; el artículo por sí solo no lo merecería.

En otras circunstancias, lo que dice el aludido señor de Marsella, no habría encontrado un eco en la prensa barcelonesa ni probablemente en ninguna parte. Todos los días se escriben cosas parecidas, y a nadie sorprenden, sobre todo tratándose de la opinión personal de un desconocido. Pero aquí se ha dado el caso sorprendente de haber sido acogido el artículo protestado — en el cual se quita importancia al puerto de Barcelona y se trata despectivamente a la industria catalana — nada menos que en el titulado *Diario de la Exposición*.

No creemos que un trabajo desfavorable para nuestro puerto y para nuestra industria haya sido publicado con intención deliberada y maliciosa en un periódico que pretende ser el altavoz de nuestro Certamen internacional, precisamente cuando faltan pocos días para que abra éste sus puertas al público cosmopolita. De tan absurda como es, nos parece esta sospecha inadmisible. Antes bien, creemos que a estas horas estará lamentando la Dirección del citado periódico que un descuido le hiciese caer en falta tan grave y ocasionada a disgustos. ¿Cómo puede el *Diario Oficial de la Exposición* escribir nada contrario al prestigio de Barcelona... y en estos momentos? El artículo causante de las protestas se debió dar a las cajas sin leerlo o se leyó mal. Otra cosa es inconcebible.

Por esto negamos importancia al hecho en sí y se la concedemos toda al movimiento de indignación que ha motivado. Este movimiento viene a demostrarnos una vez más que Barcelona siente con intensidad y de un modo profundo su Exposición, hasta haberse producido un estado de hiperestesia, sin duda a causa de las campañas tendenciosas hechas por algunos diarios extranjeros. Es un sentimiento unánime y tan vivo que se manifiesta con violencia al tropezar con la menor contrariedad. Este no es el momento de poner reparos a nada ni de discutir nuestros valores y posibilidades. Es un momento patriótico de exaltación, de fe, de orgullo noble y legítimo. Se presiente la transcendencia del esfuerzo realizado y de la impresión que éste ha de producir en el ánimo de cuantos extranjeros desfilen por nuestra gran ciudad, profusamente engalanada para recibirlos y agasajarlos.

Y de esta exaltación, de este entusiasmo, tal vez fecundo, participamos todos los barceloneses, todos los catalanes, desde los encumbrados a los más humildes, porque en la Exposición están la obra y el sacrificio de todos.

Nos parecen, pues, sobradamente justificados y hasta plausibles — como síntoma halagüeño — los aspavientos hechos ante un artículo que ciertamente, en circunstancias normales, habría pasado inadvertido de aquellos mismos que hoy lo condenan con indignación, exagerando su alcance. El artículo es una vulgaridad; su publicación en el *Diario Oficial de la Exposición* habrá sido un desliz lamentable. Pero Barcelona está alerta: no perdona ni a los maliciosos ni a los descuidados.

Heus ací alguns fragments de l'article que ha motivat enèrgiques protestes:

“¡Qué distintos son este movimiento y esta agitación de colmena de la tranquilidad pueblerina de nuestro puerto de Barcelona! ¡Cuánta diferencia entre las gentes que aquí circulan y las que, de tarde en tarde, dan animación a los muelles barceloneses! ¡Y qué enorme desproporción entre la formidable cantidad de mercancías que aquí se reciben y expiden y las que se manipulan en nuestro puerto!

Es verdad — afirmamos precisando las ideas de nuestro acompañante. — El actual puerto de Barcelona, al ser comparado a éste, produce la impresión que en las gentes causaría la humilde y tranquila plazuela de una ciudad provinciana al ser comparada a la Plaza de Cataluña o a la Puerta del Sol. Y lo mismo ocurre si se le compara al puerto de Génova. Barcelona se halla bajo este aspecto en una manifiesta inferioridad, que sólo ignoran los que de ella no han salido para dar un vistazo a lo que existe fuera de casa.

El puerto barcelonés no se halla a la altura, en lo que concierne a extensión, medios y movimiento marítimo, de los puertos que en la actualidad se disputan la primacía en el Mediterráneo: Marsella y Génova. Entre éstos únicamente se halla entablada la lucha, la competencia para atraerse el cargo y el paquebot, la mercancía y el viajero, dándole las mayores ventajas posibles en precios y en rapidez, en cantidad de fletes y pasaje. Barcelona se halla descartada y no ha visto nunca la posibilidad de poder obtener un puesto en esta encarnizada competencia. No cuenta con las armas necesarias para lanzarse a la lucha con alguna probabilidad de éxito.

Ciertamente — añadió nuestro amigo — y no cabe tampoco duda de que Barcelona tiene un puerto y un negocio marítimo que desdican de su prosperidad y de su importancia en todos los demás ramos. ¿A qué podría atribuirse esta inferioridad, este bajo nivel a que se hallan nuestros asuntos marítimos?

Difícil es — contestamos a nuestro amigo el catalán — señalar de una manera precisa la causa exacta de este estado de cosas. Más que a una sola podría atribuirse a varias. La primera, la principal, es, sin discusión, la pobreza de nuestro comercio de importación y exportación.

Si este comercio alcanzase la importancia de los que realizan nuestros vecinos los franceses e italianos por los citados puertos de Marsella y Génova, daría a la navegación nacional y extranjera una cantidad de fletes de salida y de entrada que las induciría a escalar regularmente y con frecuencia en Barcelona, para tomar o dejar el tonelaje disponible. Ello traería consigo la indudable creación en nuestra plaza de compañías de navegación nacionales que explotasen dicho tráfico remunerador y, además, el establecimiento de la escala regular de Barcelona en las líneas extranjeras de importancia que vienen al Mediterráneo y escalan en Marsella unas, en Génova otras, en ambos puntos alguna de ellas, sin venir jamás al nuestro.

Por lo que a exportación de mercancías toca, la situación no es de las más lisonjeras. La tan cacareada industria catalana, el orgullo de la región, la que ha puesto a Cataluña, sin duda alguna, a la cabeza de España, es una industria que no va a ninguna parte, es decir, cuya producción se queda en casa. Que vive gracias a la preponderancia que en el mercado interior de toda España le ha dado siempre una inadecuada y escandalosa protección arancelaria que elimina automáticamente cualquier posible competencia de la industria extranjera.

FETS DE LA SETMANA

La inauguració de l'Exposició Universal ibero-americana de Sevilla ha ocupat principalment aquests dies la premsa d'informació; i és natural perquè se'n donen pocs a la vida d'espectacles com aquest en què totes les opulències s'hi concentren, tenint per marc una regió com l'andalusa i per teatre una ciutat com Sevilla.

Per més que hom s'esforci a descriure'l, mai la descripció s'acostarà a la realitat d'aquest espectacle presidit per totes les autoritats, sota el patrocini de l'Església representada allí pel Cardenal Ilduain, que beneí prèviament l'Exposició amb solemnitat litúrgica.

Els forasters ompliren la formosa ciutat, i en el gran acte de la inauguració totes les nacions, especialment les d'Amèrica, hi estaven dignament representades. En donar el Rei per oberta l'Exposició de Sevilla quedà obert un període polític de pacificació, que és d'esperar es tradueixi en la demanada amnistia i en la més ràpida normalització de la vida universitària, tan pertorbada avui dia.

L'empresa del Cardenal Segura en pro dels cents milers d'obrers espanyols que treballen al Migdia de França, plens de necessitats insatisfetes, ha estat admirada per tothom. Aquesta magna obra de redempció religiosa-social-econòmica, l'emprèn cada any personalment el coratjós Cardenal, ajudat d'uns quants sacerdots i religiosos d'esperit apostòlic com ell, i un petit estol de dames imitadores fervents de les Santes Dones de les quals ens parlen els Evangelis i que tan bé respongueren a la missió de Crist. Val a dir que el clergat francès també presta valuós concurs al Cardenal-Apòstol, i àdhuc el mateix govern republicà li dóna tota classe de facilitats per tal que reïxi obra tan profitosa i de tan alta exemplaritat.

L'emissió de cinc cents milions de pessetes de Deute Amortitzable al 5 per 100, ja prevista per al desenrotllament del Pressupost extraordinari, quasi no ha fet trontollar la Borsa, això que aquesta quantiosa emissió ha vingut acompanyada d'altres anuncis semblants, com el de la nova emissió de la Companyia Nacional de Telèfons. Adhuc tenint en consideració les comoditats i recursos que atorga pròdigament el Banc d'Espanya per a les operacions d'aquesta naturalesa, és cosa que sorprèn l'elasticitat immensa del crèdit públic i l'optimisme no sempre prudent de les classes adinerades.

* * *

Les eleccions municipals que han tingut lloc a França no han canviat sensiblement el seu mapa polític, però han ocasionat algunes víctimes, com Mr. Herriot, que s'ha vist desairat per la derrota d'alguns amics seus a Lió, i ha dimitit, despitat, el càr-

rec d'alcalde, i molts candidats del vell Cartell i dels enemics dels autonomistes alsacians-lorenesos rebentats igualment. *Le Temps* diu, com a primera impressió del resultat electoral, que el país vol clarament una política centrista pacífica, comprensiva. El mal de França no vol soroll, gosàriem dir nosaltres.

Els afers de les reparacions i del desarmament, que interessin les entranyes més sensibles de la nació francesa, la tenen obsessionada, sorpresa. I el cert és que n'hi ha per a tant i per a més encara. Hom veu que els antics aliats de França no li fan costat, com abans, i fins sospita que en els moments crítics pensen més en ells que en ella... Es natural.

El nou president dels Estats Units, Mr. Hoover, acaba de dir, referint-se indirectament a la qüestió de les reparacions, tan lligada amb la qüestió dels deutes de la guerra, que mentre els Estats d'Europa es considerin suficientment rics per a mantenir grans flotes i poderosos exèrcits, no cal pensar sinó que poden pagar bé llurs deutes de guerra. I té raó Mr. Hoover. Si el govern ianqui persisteix en aquest criteri, i es veu que no canviarà mentre Europa no desarmi, la deixarà exànime a la volta de pocs anys.

Les pròximes eleccions britàniques continuen ocupant l'atenció pública. Els preparatius són d'un dinamisme polític portentós. El poble anglès, la massa de senzills ciutadans, turmentada i revoltada en tot moment pels candidats i agents electorals, arriba a un *delirium tremens* verament insuportable, sobretot els últims dies de la campanya. I ara hom pregunta si és aquest l'estat millor per a votar conscientment el dia de l'elecció. I no parlem dels diners que corren, ni de les influències que furguen, ni dels infundis que circulen, ni de la falta de coneixement i de preparació de gran part de les masses votants.

La revolta mexicana sembla que està a les acaballes. Calles ha triomfat. Els Estats Units, facilitant-li tota mena de recursos de guerra i negant-los als seus enemics, i àdhuc combatent-los en les fronteres, ha donat la victòria a Calles i als seus amics. El nou president de la república mexicana, Portes Gil, ha declarat que vol la pau religiosa.

El nou Ministeri austríac poc discrepa de l'anterior. Sbreeruwitz, successor de Monsenyor Seipel, és de la mateixa pasta, si no tan gran com ell. La política austríaca prosseguirà pels mateixos camins. La creixença del partit feixista a Àustria dicta imperiosament als poderosos partits d'esquerra una prudència singular. Viena bull sempre, políticament parlant, però les forces pertorbadores es contraresten perfectament amb les dels partits d'ordre. Aqueixa és una de les obres d'aquell virtuós i humil capellà que és Monsenyor Seipel, un dels polítics més grans dels temps actuals.

J.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Noticiari

Espanya

Per Sant Ramon de Penyafort

Donatiu rebut:

De J. R. 5 ptes.

Grans mercès i que el sant li pagui la caritat.

—Més de cent Sindicats Catòlics Agraris asturians federats es reuniren en Assemblea a Oviedo, prenent-hi part principal el venerable Prelat de la diòcesi. Hi assistiren totes les autoritats. En la Memòria es reflectí l'estat pregnant d'aquella flagellada regió.

—S'ha inaugurat la Casa Social de "Las Arenas", de Bilbao, que és un magnífic edifici construït *ad hoc* amb totes les comoditats per a l'actuació de les entitats catòliques socials de la gran urbs del Nord d'Espanya.

—La Caixa oficial pel foment de la petita propietat ja té un reglament provisional d'actuació. Es de desitjar que no es faci esperar el reglament definitiu.

—La festa de la Guardiola que tingué lloc al gran pati de l'Hospital de Sant Pau fou emocionant.

L'avinguda central estava plena pels nens de les escoles.

Començà l'acte a les cinc de la tarda amb un concert per la Banda Municipal. Després, els nens que formen part de la comissió del festival, dirigiren discursos als altres escolars.

També es van cantar cançons infantils per l'Orfeo Gracienc.

Seguidament començà la desfilada de nens, els quals anaven trencant llurs guardioles i les tiraven, amb el diner que contenien, en grans dipòsits preparats a l'efecte. Durant l'acte la Banda Municipal interpretà diverses peces musicals.

Prop de les set acabà la festa. Els nens que han donat llurs guardioles a benefici de l'Hospital, signaren un àlbum.

—Al Congrés ferroviari de Barcelona assistí com a representant de l'Oficina del Treball de Ginebra el conegut líder Fabra Ribas. El Congrés no donà cap nota remarcable, a part de tot llinatge de millores per als obrers ferroviaris.

—La Setmana Social Agrària, que ha tingut lloc a Tarragona, ha estat exclusivament tècnica i apropiada a la regió aragonesa. Hi han pres part prestigiosos homes de ciència i alguns eminents sociòlegs com el P. Nevares. Algunes lliçons foren acompanyades de visites *ad rem*.

—S'ha publicat el primer número del *Boletín de la Confederación de Padres de Familia*, que es va estenent arreu d'Espanya. Ja fa setze anys que l'Associació de Pares de Família començà a establir-se però amb vida un xic migrada. Sembla que la nova revifalla és definitiva. Molt de bé pòt fer.

—La Federació Catòlica Agrària Turolense se ha

reunit a Terol, presidida pel venerable senyor Bisbe d'aquella diòcesi. La Memòria llegida és coratjosa. La qüestió preferentment tractada fou la dels Segurs aplicables als socis federats.

—Els estudiants catòlics de Santander organitzaren un Curs de Teologia que té força acceptació. Totes les autoritats i les persones més caracteritzades hi han prestat el seu ajut.

—A Gijon ha tingut lloc un míting popular contra la immoralitat pública en el qual prengueren part totes les forces vives de la població. Els acords foren presos per unanimitat.

L'acció agrària catòlica

Operació importantíssima

La premsa de l'esquerra, tractant-se d'una empresa dels nostres Sindicats agraris, és de suposar que no en parlarà, i la nostra premsa, que tan sovint es distreu, tampoc.

I es tracta d'una operació de rescat d'aigües de regatge, l'import de la qual sobrepuja l'enorme quantitat de cinquanta set milions de pessetes.

Qui ha estudiat i porta a cap l'operació és la Federació Catòlica Agrària de la diòcesi d'Oriola, el Sr. Bisbe de la qual n'ha estat l'iniciador i el patrocinador.

L'operació consisteix a rescatar tots els serveis d'aigua de la conca del riu Segura per a vendre-la directament als pagesos usuaris al preu de cost, amb la qual cosa, ultra la màxima baràtor, tindran els regants usuaris un servei immillorable, lliure de competències i baratíssim.

Les Companyies que avui dia posseeixen les aigües del cobejat riu, el més hortolà d'Espanya, són la "Real Compañía de Riegos de Levante" i la "Sociedad Eléctrica filial de los Almádenes".

El rescat importa la quantitat abans dita de 57 milions de pessetes.

No cal dir que la F. C. A. d'Oriola no podria per ella sola, ni menys de moment, disposar de tan ingent quantitat de diner, però amb temps i ajut les operacions més difícils es faciliten.

I aquí radica un dels mèrits més rellevants del venerable iniciador i patrocinador de tan magna i simpàtica empresa. Tothom, i al davant de tots el senyor Bisbe, ha patrocinat el projecte, i el Govern també hi ha ajudat molt.

Un escollit Comitè de la Federació s'ha fet càrrec de l'empresa, amb suficient autonomia per a dirigir-la bé.

Una vegada en marxa, podrà ben dir-se que els regants del Segura són amos de l'aigua amb què reguen. El Segura és un riu d'or.

I ara compari's altra volta ço que fa pels humils pagesos l'acció social catòlica i ço que no fa per ells l'acció política socialista, que solament intenta corrompre'ls per explotar-los. — A. Z.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879
Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av. Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32
REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

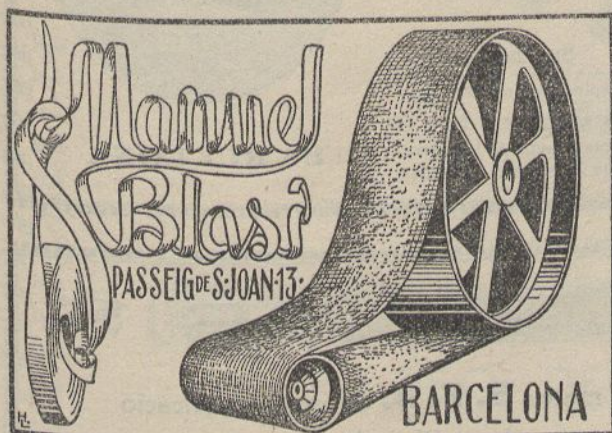
SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1er / Telèfon 16040 — BARCELONA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

Companyia Trasatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
 16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
 12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
 16 expedicions a l'any

- > Mediterrani, Costa Firme i Pacific
 11 expedicions a l'any
- > Mediterrani a Fernando Póo
 12 expedicions a l'any
- > a Filipines
 3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
 telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
 en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
 oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
 I FILS RETORTS
 PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon 11422
 (Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses,
 accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

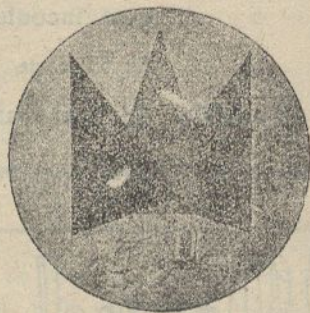
Carrers Sepúlveda, 148-150
 Villarroel, 35
 i Floridablanca, 121
 Telèfon 31510

CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
 Passeig de Gràcia, 45
 Telèfon 11550
MAGATZEMS:
 Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
 Carrer Laureano Miró, 59
 Encreuament de les carre-
 teres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

B I C I C L E T E S

marca **WILLIAM**

Qualitat. - Presentació. - Bon preu

marca **B. F. B.** de nostra fabricació

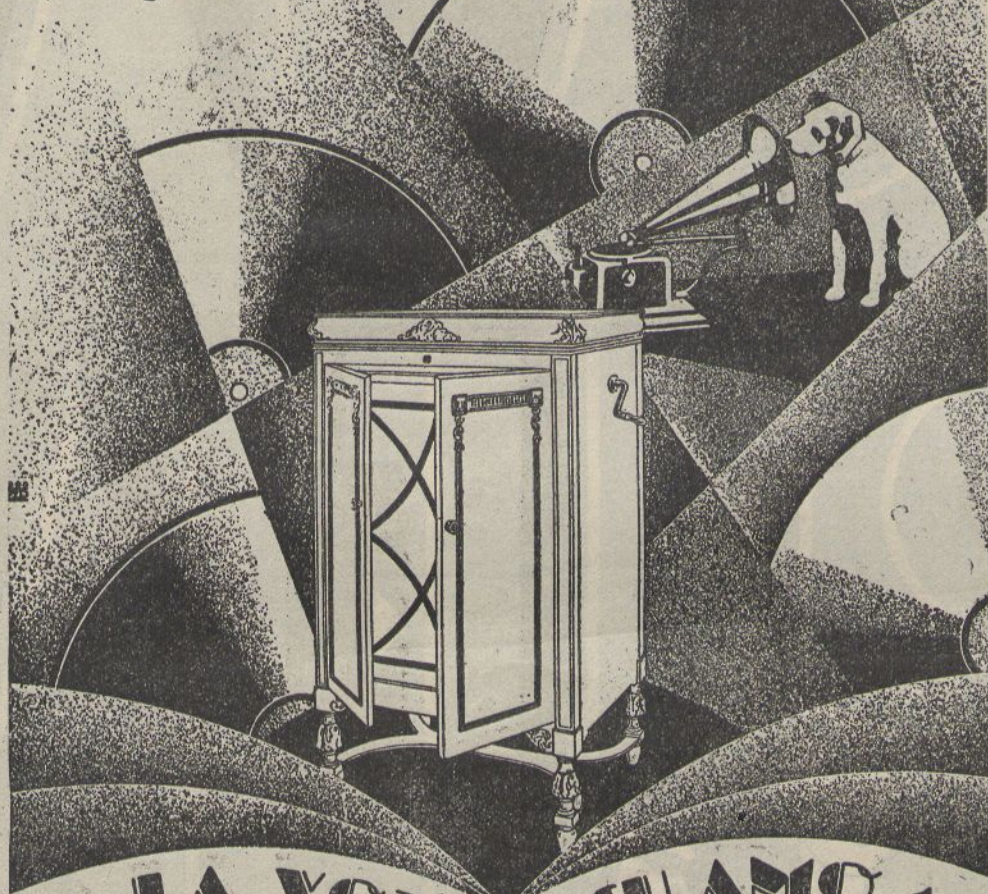
Lo millor de lo millor

AL COMPTAT I A TERMINIS

ACCESSORIS - REPARACIONS

Antiga casa Borrás - **R. Serra** - Rbla. Catalunya, 106
 (cantonada al Passatge de la Concepció)

LA NUEVA
GRAMOLA

LA VOZ DE SU AMO

con las últimas novedades en
DISCOS
de esta famosa marca
completará la felicidad de su hogar.
ADQUIERALA EN LA CASA

CESAR VICENTE

PASEO DE GRACIA · 4

LA MILLOR SASTRERIA PER A NOIS

CASA

REIETA

AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 35 - BARCELONA

SASTRERIA, CAMISERIA I GÈNERES DE PUNT (Junt a la Plaça Catalunya)